

AVD. 22 ROGALAND, AVD HYDRO ALUMINIUM KARMØY
Hydrovegen 160

4265 HÅVIK

Dato: **09.10.2023**
Saksnr.: **2023/60874**
Dok.nr.: **2**
Saksbehandler:
Elin Taranger

Karmøy kommune - gnr 96 bnr 1 - Høyevarde fyr - Innvilget søknad om dispensasjon for skifte av dør og elektriske installasjoner

Vi viser til søknad datert 03.10.2023 om dispensasjon fra fredning av Kulturminne-id: 86919-1, Høyevarde fyrstasjon, gnr.96/bnr.1 Karmøy kommune, Rogaland.

Det er søkt om å skifte ut inngangsdør på fyrbygningen, samt elektriske installasjoner på fyret og tollhuset.

Det har vært dialog mellom utførende håndverker Mangor Bårdsen, Bårdsen restaurering AS, og fylkeskommunen om utforming av ny dør.

Vedtak

Rogaland fylkeskommune gir dispensasjon til å gjennomføre følgende tiltak:

- skifte ytterdør, til en ny høyere dør etter mål som vist på tegning i søknad
- skifte elektriske installasjoner som beskrevet i søknad

Vilkår

- ny ytterdør skal ha mål som vist på tegning i søknad
- ny dør skal være innadslående og ha korrekt dørvrider og låssylinder. Låssylinder skal være plassert under dørvrider.
- ytre del av dør skal være i heltre. Det skal ikke benyttes formpresst tre, komptlaminat eller lignende
- elektriske installasjoner skal monteres som beskrevet i søknad. Nye el-skap skal plasseres på samme sted som eksisterende.
- tiltakene skal utføres med varsomhet og med minst mulige inngrep i den fredete bygningen

Når arbeidet er ferdig skal du sende inn dokumentasjon som viser hvordan arbeidet har blitt utført og det endelige resultatet.

Tillatelsen er gyldig i 3 år etter at du har mottatt dette vedtaket.

Begrunnelse for vedtaket

Etter kulturminneloven § 15a, kan departementet *i særlig tilfelle* gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører *vesentlige inngrep* i det fredete kulturminnet. Fylkeskommunen/Sametinget er rette myndighet til å vurdere om dispensasjon skal gis, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven §§ 3 (4) og 4.

Formålet med fredningen av Høyevarde fyrstasjon er å bevare et kulturhistorisk og arkitektonisk verdifullt bygningsanlegg tilknyttet sjøfart, fyrvesen og kystkultur med fyrtårn og øvrige bygninger på fyrstasjonen og området rundt fyrstasjonen. Fredningsvedtaket omfatter bolig med fyrtårn og øvrige bygninger på fyrstasjonen. Fredningen gjelder selve fyrtårnets eksteriør og interiør, og fyrbygningen og de øvrige bygningenes eksteriør. Fredningsvedtaket omfatter videre et område rundt fyrstasjonen i henhold til lov om kulturminner § 19. Fredningsområdet omfatter hele odden hvor bygningene ligger, med områdeavgrensning langs yttersiden på steingarden mot sør. Fyrbygningen og tårnet ble oppført i 1858. Bygningens form er meget særpreget, og enestående i norsk fyrsammenheng. Fyrbygningen og tårnet er oppført i tegl. I 1859 ble bygningen kledd med stående, hvitmalt panel.

Tiltak med å skifte hoveddør:

Hoveddøren er fra 1989 og det er usikkert hvordan tidligere utformingen av døren har vært. Døren har flere store sprekker, den er helt utslitt og bør skiftes. Høyden på døren er bare 173cm, og når den likevel må byttes er det ønskelig å øke dørhøyden til 188cm for en bedre tilpasning til dagens bruk av bygget som møte- og selskapslokale.

Forslaget innebærer å minske vindusfeltet over døren med ca. 15cm.

Montering av en ny, høyere dør, anses å ikke ha negativ innvirkning på kulturminneverdiene på bygningen, da døren som en ønsker å bytte er av nyere dato og i seg selv ikke er av vurdert å ha høy verneverdi. Tiltaket vurderes på den bakgrunn ikke som et vesentlig inngrep sett i sammenheng med fredningens formål.

Tiltak med å skifte elektrisk anlegg:

Det er ønske om å oppgradere det elektriske anlegget på tollhuset og fyret. Det er store fordelingsskap på utsiden som trenger utskiftning. Det er også nødvendig å bytte ut hele det elektriske anlegget som er fra 1980-tallet innvendig på fyrhuset. Dagens anlegg fremstår som et moderne anlegg og slik vil det fremdeles fremstå videre, med standard kontakter og brytere.

Fylkesdirektøren anser at tiltaket med å skifte ut det elektriske anlegget vil medføre minimale visuelle endringer på eksteriør og interiør, og at kulturminneverdiene vil bli ubetydelig berørt av tiltaket. Tiltaket vurderes derfor som ikke vesentlige inngrep i kulturminnet sett i sammenheng med fredningens formål.

Særlig tilfelle

Som særlige tilfelle trekker forarbeidene til kulturminneloven fram tiltak som er nødvendige av hensyn til formålet med den enkelte fredningen, tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning og andre helt spesielle tilfeller. Tiltak som er nødvendige av hensyn til formålet med fredningen kan bl.a. være, reparasjon, eller utskifting av råtne bygningsdeler. Tiltak som er av vesentlig samfunnsmessig betydning kan være krav til helse, miljø og sikkerhet hjemlet i ulike typer særregler som arbeidsmiljøkrav, mv. Eksempel på dette kan være oppgradering for drift i næringslokaler, modernisering av produksjonsutstyr mv.

Fylkesdirektøren vurderer tiltaket med å skifte det elektriske anlegget som nødvendig oppgradering til dagens krav etter forskrifter og normer. Videre vurderes tiltaket med å skifte ut den ødelagte døra å være nødvendig reparasjon/utskifting av råtne bygningsdeler, og dermed i tråd med formålet med fredningen. På den bakgrunn anser fylkesdirektøren at det foreligger særlige grunner for å gi dispensasjon for tiltakene.

Etter en samlet vurdering innvilger vi søknaden om dispensasjon for å skifte ytterdør, og å skifte elektriske installasjoner.

Forholdet til annet lovverk

Hvis tiltaket krever tillatelse etter annet lovverk, må søker sørge for dette, før tiltaket kan gjennomføres. Dette kan for eksempel være aktuelt for tiltak som er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven § 20-1.

Du kan klage på vedtaket

Du har rett til å klage på vedtaket. Fristen for å klage er 3 uker fra du har mottatt dette brevet. jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen stiles til Riksantikvaren som er klageinstans, men sendes til oss, gjerne på e-post til firmapost@rogfk.no Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til Riksantikvaren. De avgjør saken med endelig virkning.

Har du spørsmål?

Har du spørsmål kan du kontakte saksbehandler Elin Taranger, 51922470, Elin.Taranger@rogfk.no

Hilsen
Lars Riese
fagleder

Elin Taranger
rådgiver

Kopi til:
RIKSANTIKVAREN
Karmøy kommune

Vedlegg:

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.